

Datotečne asociacije

Mike McBride

Prevod:: Andrej Vernekar

Prevod posodobil:: Matej Badalič

Datotečne asociacije

Kazalo

1	Datotečne asociacije	4
1.1	Uvod	4
1.2	Kako uporabljati ta modul	4
1.2.1	Dodajanje nove zvrsti MIME	5
1.2.2	Odstranitev zvrsti MIME	5
1.2.3	Urejanje lastnosti zvrsti MIME	5
1.2.4	Spreminjanje ikone	6
1.2.5	Urejanje vzorcev zvrsti MIME	6
1.2.6	Urejanje opisa zvrsti MIME	6
1.2.7	Urejanje asociacij programov	6
1.2.8	Vključeno	7
1.2.9	Narediti spremembe trajne	8

1 Datotečne asociacije

1.1 Uvod

Eden najbolj priročnih vidikov KDE je njegova zmožnost samodejne asociacije podatkovne datoteke z njeno aplikacijo. Na primer, ko kliknete na vaš najljubši Calligra Words dokument v upravitelju datotek, KDE samodejno zažene Calligra Words in samodejno naloži to datoteko v Calligra Words tako da lahko takoj začnete delati na njem.

V zgornjem primeru je podatkovna datoteka Calligra Words *asociirana* s Calligra Words (aplikacijo). Te povezave asociacije so ključnega pomena za delovanje KDE.

Ko je KDE nameščen samodejno ustvari na stotine datotečnih asociacij za večino običajnih tipov datotek. Te prvotne asociacije so osnovane na najpogosteje vključeni programski opremi in uporabnikovih preferencah.

Na žalost KDE ne more:

- predvideti vsakršno možno kombinacijo programske opreme in podatkovnih datotek
- pripraviti se za datotečne formate, ki še niso bili izumljeni
- ali predvideti uporabnikov najljubši program za določen datotečni format

Vaše trenutne datotečne asociacije lahko spremenite ali pa jim dodate nove z uporabo tega modula.

Vsaka povezava datotek se zabeleži kot MIME zvrst. MIME pomeni 'Multipurpose Internet Mail Extensions - Večnamenske razširitve internetne pošte'. Omogoča, da računalnik lahko določi vrste datoteke brez odpiranja in analiziranja formata vsake datoteke.

1.2 Kako uporabljati ta modul

Ta modul lahko zaženete tako, da odprete System Settings in izberete **Aplikacije** → **Povezave datotek** v kategoriji **Prilagajanje**. Lahko pa ga zaženete tako, da vnesete **kcmshell5 filetypes** iz terminala ali KRunner.

Asociacije datotek so organizirane v več kategorij in najmanj boste imeli:

1. Program
2. Audio
3. Slika
4. Inode
5. Sporočilo
6. Več delov
7. Besedilo
8. Video

Vse datotečne asociacije so sortirane v eno izmed teh kategorij.

OPOMBA

Med nobeno od teh kategorij ni funkcionalne razlike. Zasnovane so tako, da vam pomagajo organizirati vaše datotečne asociacije, vendar pa ne spreminjajo asociacij na kakršenkoli način.

Datotečne asociacije

Kategorije so našteje v oknu **Znane vrste**.

Vsako od teh kategorij lahko raziščete in si ogledate asociacije datotek, ki jih vsebuje vsaka, tako da preprosto dvokliknete ime kategorije. Prikazal se vam bo seznam povezanih MIME vrst pod to kategorijo.

NAMIG

Iščete lahko tudi po določenem tipu MIME vnesite ga z uporabo iskalnega polja. Iskalno polje ima oznako **Išči po vrsti ali imenu datoteke vzorec...** in se nahaja nad seznamom kategorij.

Preprosto vtipkajte prvo črko zvrsti MIME, za katero se zanimate. Kategorije se samodejno razširijo in prikazane so le tiste zvrsti MIME ki vključujejo to zahtevano črko.

Vnesete lahko drugo črko in zvrsti MIME bodo dodatno omejene na zvrsti, ki vsebujejo ti dve črki.

1.2.1 Dodajanje nove zvrsti MIME

Če želite dodati novo zvrst MIME k vašim datotečnim asociacijam, lahko kliknete gumb **Dodaj...** Pojavilo se bo majhno pogovorno okno. Kategorijo izberete iz spustnega polja in vtipkate ime MIME v polje označeno z **Ime zvrsti**. Kliknite **V redu**, da dodate novo zvrst MIME ali pa kliknite na **Prekliči**, da je ne nove zvrsti MIME.

1.2.2 Odstranitev zvrsti MIME

Če želite odstraniti zvrst MIME, preprosto izberite zvrst MIME, ki jo želite pobrisati, z enim klikom na imenu datoteke te zvrsti MIME. Potem kliknite gumb označen z **Odstrani**. Zvrst MIME bo takoj izbrisana.

Odstranite lahko samo svoje vrste MIME.

1.2.3 Urejanje lastnosti zvrsti MIME

Preden lahko ustrezno urejate lastnosti zvrsti MIME, morate določiti zvrst MIME. Preprosto brskajte po kategorijah dokler ne najdete zvrsti MIME, ki jo želite urediti in potem nanjo kliknite enkrat z miško.

Takoj, ko boste izbrali zvrst MIME, se bodo v oknu modula pojavile njene trenutne vrednosti.

Opazili boste, da so trenutne vrednosti razdeljene na dva jezička: **Splošno** in **Vključeno**

Splošno

V tem jezičku obstajajo 4 lastnosti za vsako zvrst MIME:

1. **Ikona zvrsti mime**: to je ikona, ki bo vidna kadar uporabljate Dolphin ali Konqueror kot datotečni upravljalnik.
2. **Vzorci datotek** je iskalni vzorec, ki ga KDE uporablja, da določi zvrst MIME.
3. **Opis** je kratek opis zvrsti datoteke. To je le v vaše dobro.
4. **Vrstni red programov za odpiranje** določa kateri programi bodo asociirani z določeno zvrstjo MIME.

Jeziček vključeno

Zavihek Vdelano vam omogoča, da določite, ali bo datoteka prikazana znotraj okna upravitelja datotek ali z zagonom aplikacije.

1.2.4 Spreminjanje ikone

Da spremenite ikono preprosto kliknite njen gumb. Pojavilo se bo pogovorno okno, ki bo prikazalo ikone, ki so na razpolago. Kliknite enkrat na izbrano ikono in kliknite **V redu**.

1.2.5 Urejanje vzorcev zvrsti MIME

Polje označeno z **Vzorci datotek**, določa katere datoteke bodo vključene znotraj te zvrsti MIME.

Običajno so datoteke izbrane na osnovi končnice. (Primeri: datoteke ki se končajo z `.wav` so zvočne datoteke v formatu WAV in datoteke, ki se končajo z `.c` so programi napisani v C-ju).

V to spustno polje morate vnesti masko imena datoteke.

Zvezdica (*) je poseben znak (džoker), ki se uporablja s praktično vsako masko zvrsti MIME. Popolna razprava o džokerjih presega namen tega priročnika, vendar pa je pomembno razumeti da zvezdica (v tem kontekstu) 'ustreza' kateremukoli številu znakov. Kot primer: `*.pdf` bo ustrezal `Podatki.pdf`, `Grafika.pdf` in `Uporabnik.pdf`, ne pa `PDF`, `Podatki.PDF`, ali `.pdf`.

NAMIG

Zelo uporabno je imeti več mask. Eno za majhne črke, drugo za velike itd. To pomaga zagotoviti, da lahko KDE natančneje določi tip datoteke.

1.2.6 Urejanje opisa zvrsti MIME

Vtipkate lahko kratek opis zvrsti MIME v vnosno polje označeno z **Opis**. Ta opis je zato, da vam pomaga, ne vpliva pa na funkcijo zvrsti MIME.

1.2.7 Urejanje asociacij programov

Obstaja pet gumbov (**Pomakni gor**, **Pomakni dol**, **Dodaj...**, **Uredi...**) in **Odstrani** ter kombiniran seznam (v katerem je seznam aplikacij), ki se uporabljajo za nastavitvev aplikacij.

Kombiniran seznam izpiše vse programe, ki so asociirani s specifično zvrstjo MIME. Seznam ima določen vrstni red. Vrhnji program je prvi, ki se poskuša pognati. Naslednji spodaj je drugi, itd.

OPOMBA

Kaj mislite s tem, da obstaja več kot en program za posamezno zvrst MIME? Zakaj je to potrebno? Začeli smo z izjavo, da pride KDE prednastavljen s stotinami datotečnih asociacij. Resnica je, da ima vsak sistem, na katerem je nameščen KDE, drugačen izbor asociacij. Ker dovoli več asociacij na zvrst mime, lahko KDE dela, ne da bi bil določen program nameščen na sistemu.

Kot primer:

Za zvrst MIME `pdf` sta asociirana dva programa. Prvi se imenuje Okular. Če vaš sistem nima nameščenega programa Okular, potem KDE samodejno požene drugo aplikacijo Krita. Kot lahko vidite bo to pomagalo KDE delovati zanesliveje, ko dodajate in odstranjujete programe.

Ugotovili smo, da je vrstni red pomemben. Lahko ga spremenite z enkratnim klikom miške na programu, ki ga hočete premakniti in nadaljnim klikom na **Pomakni gor** ali **Pomakni dol**. To bo premaknilo trenutno izbran program navzgor ali navzdol po seznamu.

Nove programe lahko dodate na seznam s klikom na gumb **Dodaj...** Pojavilo se bo pogovorno okno. Z uporabo tega okna lahko izberete program, ki ga želite uporabljati za to zvrst MIME. Kliknite **V redu**, ko ste končali in program bo dodan k trenutnemu seznamu.

Datotečne asociacije

Če želite spremeniti možnosti aplikacije za določeno vrsto MIME jo izberite na seznamu in nato pritisnite gumb **Uredi....** To odpre novo pogovorno okno **Splošno, Dovoljenja, Aplikacija** in **Zavihki Podrobnosti**. V zavihku **Aplikacij** lahko urejate **Ime**, **Opis** in **Komentar**. V polju **Ukaz** imate lahko več mest, ki sledijo ukazu, ki bodo ob zagonu dejanskega programa nadomeščene z dejanskimi vrednostmi:

- %f - eno ime datoteke
- %F - seznam datotek; uporabite za aplikacije, ki lahko odprejo več lokalnih datotek naenkrat
- %u - en URL
- %U - seznam URLov
- %d - mapa datoteke, ki jo želite odpreti
- %D - seznam map
- %i - ikona
- %m - mini-ikona
- %c - napis

Program lahko odstranite (s tem zagotovite, da se ne bo nikoli pognal s to zvrstjo MIME) ob enkratnem kliku na ime programa in kliku gumba **Odstrani**.

NAMIG

Dobra ideja je uporaba gumbov **Pomakni gor** in **Pomakni dol** za postavitev nezaželenega programa na nižji položaj v seznamu, kot pa izbrisati ta program s seznama v celoti. Ko ste enkrat zbrisali program, v primeru da bo vaš priljubljen program 'kompromitiran', ne bo programa, ki bi omogočal ogled dokumenta.

1.2.8 Vključeno

Te nastavitve veljajo samo za Konqueror ko se uporablja upravljalnik datotek, Dolphin ne more uporabljati vdelenih pogledov in odpre datoteko vedno v povezani aplikaciji.

S klikom na zavihek **Vdelava** se prikaže s štirimi izbirnimi gumbi v skupini **Dejanje levega klika v Konquerorju**. Ti določajo, kako upravitelj datotek vidi izbrano vrsto MIME:

Prikaži datoteko v vključenem pregledovalniku

Če je to izbrano, bo datoteka prikazana v oknu upravljalnika datotek.

Prikaži datoteko v ločenem pregledovalniku

To bo povzročilo nastanek ločenega okna za prikaz te zvrsti MIME.

Uporabi nastavitve za skupino 'aplikacije'

To bo povzročilo, da zvrst MIME uporabi nastavitve za skupino zvrsti MIME. (če urejate zvočno zvrst MIME, potem bodo uporabljene nastavitve za skupino za zvoke (audio)).

Vprašaj, ali želite namesto tega shraniti na disk

Ta nastavev velja samo za Konqueror v načinu brskalnika in ugotovi, ali je datoteka prikazana v vdelenem pregledovalniku ali če ste pozvani, da shranite datoteko namesto tega na disk.

Pod tem je seznamsko polje z oznako **Želeni vrstni red storitev**.

Ko ste upravljalniku datotek kot sta Dolphin ali Konqueror, lahko kliknete z desnim gumbom miške in pojavil se vam bo menu z oznako **Odpri z....** To okno navaja programe, ki se bodo pojavili, v vrstnem redu pojava, pod tem menijem.

Da spremenite vrstni red, lahko uporabite gumba **Pomakni gor** in **Pomakni dol**.

Datotečne asociacije

1.2.9 Narediti spremembe trajne

Ko ste končali s spreminjanjem zvrsti MIME, lahko kliknete **Uporabi**, da postanejo vaše spremembe trajne, a vseeno ostanete v tem modulu.